

§ 19 Utbudsminskning Frisktvändvårdsavtal Folktvändvården Region Västerbotten
HSN 433-2022

Sammanfattning

Svensk tandvård är under förändring. En följd är uttalad resursbrist i Folktvändvården i de norra regionerna. Tandvård bygger på regional och statlig finansiering. Privata aktörer utför vård som finansieras av stat och region. Regionens egen aktör, Folktvändvården Västerbotten, utför vård finansierad av stat och region men har till skillnad från privata aktörer även ett regionalt slutansvar mot befolkningen. Slutansvaret avser tillgång till akuttandvård, fri tandvård till barn och unga vuxna, tandvård till vuxna med särskilda behov, asyltandvård och specialisttandvård.

Regelbunden tandvård till vuxna utan särskilda behov finansieras statligt. Regelbunden tandvård till vuxna har hittills varit en viktig del i Folktvändvårdens ekonomi. Det är även en omtyckt arbetsuppgift i tandläkaryrket och borgar för god tandhälsa.

Folktvändvården förlorar kontinuerligt tandläkare till privata aktörer. Privata aktörer erbjuder högre lön och arbetsuppgifter med utgångspunkt från regelbunden tandvård till vuxna. Resursbrist av tandläkare tvingar fram allt hårdare prioriteringar i utförandet av tandvård i folktvändvården. I nuläget är utförandet av regelbunden tandvård till vuxna kraftigt begränsad hos flertalet av länets folktvändvårdskliniker till förmån för akuttandvård, tandvård till barn och unga vuxna 3–23 år och till vuxna med särskilda behov.

I tillägg till resursbristen och prioriteringar utifrån detta innebär möjligheten att teckna sk frisktandvårdsavtal en ytterligare undanträngningseffekt för de patienter som har störst behov av tandvård. Patienter med stora tandvårdsbehov och utan frisktandvårdsavtal riskerar att bli utan tandvård i konkurrens med patienter med mindre vårdbehov och frisktandvårdsavtal. Personalen uppfattar frisktandvårdsavtalet som ojämnt och klagomålen är många från patienter som tecknat avtal när de inte kallas till regelbunden tandvård.

Som ett led för att erbjuda en mer behovsstyrd och jämlik tandvård i Region Västerbotten föreslås därför att pausa möjligheten att nyteckna och förlänga frisktandvårdsavtal för vuxna över 23 år tills vidare.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden tillstyrker och beslutar att genomföra en utbudsbegränsning i Folktvändvården genom att pausa nyteckning och förlängning av Frisktandvårdsavtal för vuxna över 23 år tills vidare.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden tillstyrker och beslutar att genomföra en utbudsbegränsning i Folktandvården genom att pausa nyteckning och förlängning av Frisktandvårdsavtal för vuxna över 23 år tills vidare.

Beslutsunderlag

- Utbudsminskning Frisktandvårdsavtal RV